

LL-00126 Exploit Your Senses to Discover the Green Secrets of Zemgale and Žemaitija!.

Interreg
Latvija – Lietuva

Līdzfinansē
EIROPAS SAVIENĪBA

PARK LANDSCAPES: THE SECRETS OF GEORG KUPHALDT'S PARK DESIGN

Parka ainavas:
Georga Kūfalta parku plānošanas noslēpumi

Ph.D. Aiga Spāģe

21.10.226.

INTERREG VI-A
Latvia-Lithuania Programme 2021-2027

Georg Friedrich Ferdinand Kuphaldt

Georg Friedrich Ferdinand Kuphaldt
1853–1938

A German-trained gardener who helped shape Riga’s green spaces and parks across the Baltic region
Vācijā izglītots dārzu mākslinieks, kurš veidojis Rīgas apstādījumus un parkus visā Baltijas reģionā

1880 **He became Riga’s city gardener**
Kļuva par Rīgas pilsētas dārznieku

1915 **The First World War ended his work in Riga. He returned to Germany**
Pirmais pasaules karš pārtrauca viņa darbu Rīgā. Viņš atgriezās Vācijā

1927 **He published a practical book on trees and shrubs in parks and gardens**
Publicēja praktisku grāmatu par koku un krūmu izmantošanu parkos un dārzos

SECRET 1/ *1. NOSLĒPUMS*

A walk unfolds one view at a time

Pastaigā skati atklājas cits pēc cita

Broad curves change our direction

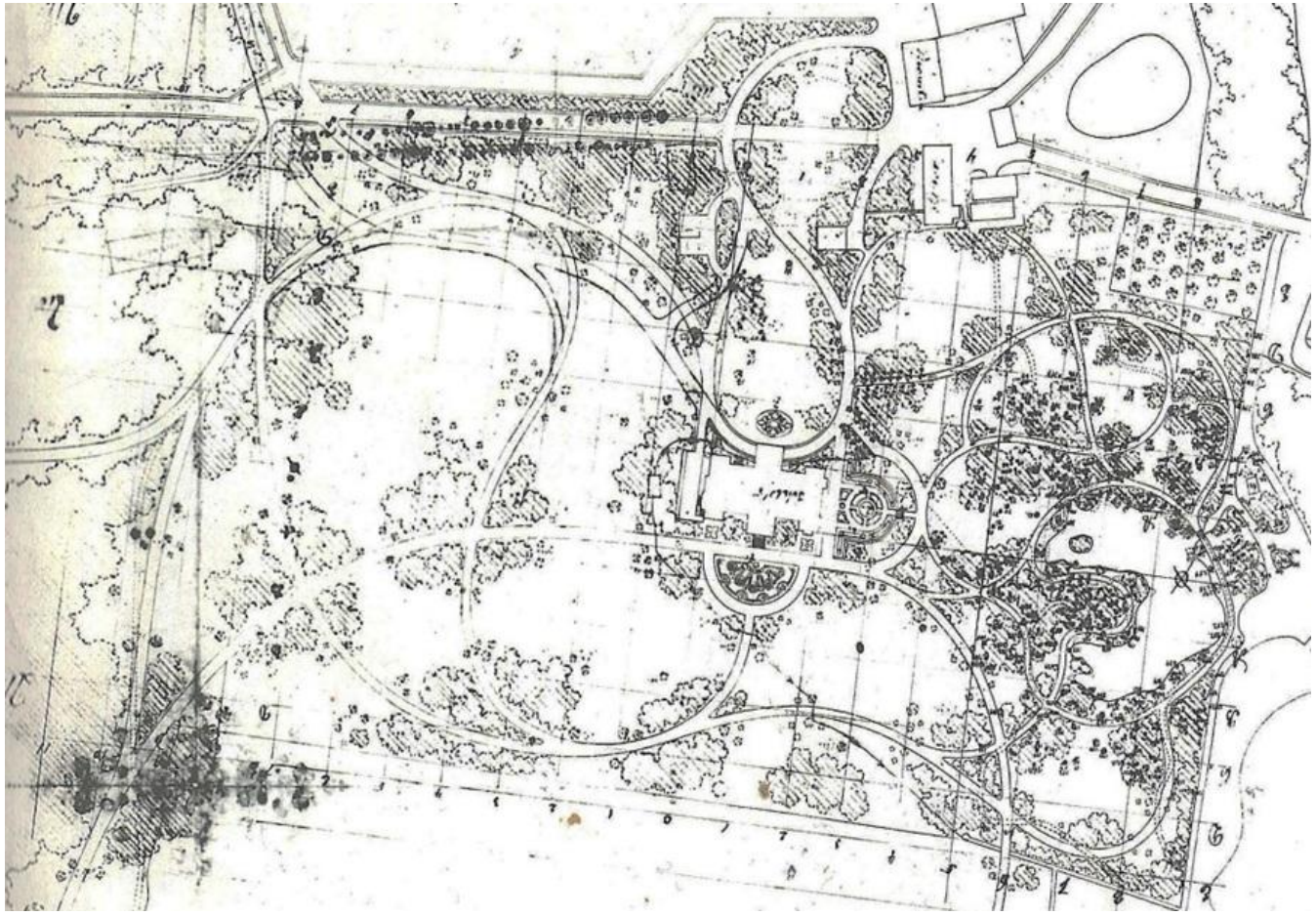
Celiņu līkumi maina mūsu kustības virzienu

Tree groups interrupt the view

Koku grupas daļēji aizsedz skatu

The next clearing appears gradually

Nākamā lauce atklājas pakāpeniski

Pelči manor reconstruction and enlargement proposal, 1902. Georg Kuphaldt; reproduced in Janelis (2010)

Bastejkalns and the ‘snail shell’

Bastejkalns un ‘gliemežņīca’

Winding uphill paths gave the hill a memorable nickname. The summit offered views towards the canal and the city

Līkumotie celiņi, kas vijās augšup, deva kalnam atmiņā paliekošu iesauku. No kalna virsotnes pavērās skats uz kanālu un pilsētu

Bastejkalns and the canal-side gardens. Early 20th century. (Photo from the collection of the Museum of the History of Riga and Navigation)
Bastejkalns un Kanālmalas apstādījumi. 20. gs. sākums. (Foto no Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja krājuma)

The Vienna Pavilion, early 20th century (photo from the collection of the Museum of the History of Riga and Navigation)
Vīnes paviljons, 20. gs. sākums (Foto no Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja krājuma)

SECRET 2/ *2.NOSLĒPUMS*

Open lawns become outdoor rooms

Lauces kļūst par istabām zem klajas debess

Tree and shrub groups form the edges. The open lawn lets the eye travel

Koku un krūmu grupas veido telpas robežas. Atklātā lauce ļauj skatienam brīvi slīdēt tālumā

A clearing in Pakruojis Park

Lauce Pakrojas parkā (foto A.Spāģe, 2022)

A view from Pelči's manor main entrance

View from the main entrance of Pelči Manor (photo A. Spāģe, 2022)

Olustvere: open lawns that lead the view

Olustvere: lauces, kas virza skatienu

Open lawns can be a part of representative part of the manor and also a part of park landscape

Lauces var iekļaut gan muižas reprezentatīvajā daļā, gan parka ainavā

Entrance lawn between the old and new manor houses

Ieejas lauce starp veco un jauno muižas ēku

(*https://paranull.blogspot.com/2019/10/olustvere-mois.html*)

The park's central lawn with tree plantings in the background

Parka centrālā lauce ar koku stādījumiem fonā (foto A.Tooma, 2021)

SECRET 3/ *3. NOSLĒPUMS*

Avenues and tree alleys give a view direction
Alejas un koku rindas virza skatienu

An avenue draws the eye ahead
Aleja ved skatienu uz priekšu

Its canopy makes the route feel enclosed
Koku vainagi virs ceļa rada noslēgtas telpas sajūtu

An avenue in Žagarė manor park
Aleja Žagares muižas parkā (foto N. Ņitavska, 2022)

Kazdanga: alleys for different occasions

Kazdanga: alejas dažādiem mērķiem

Alleys form a direct viewline to specific objects or lead the visitor to important places

Alejas paver tiešu skatu uz konkrētiem objektiem vai ved apmeklētājus uz nozīmīgām vietām

View of the oak avenue and steps leading to higher ground

Skats uz ozolu aleju un kapeņu paaugstinājumu

(https://zudusilatvija.lv/objects/object/414/)

The main axis and avenue of lime trees leading to Kazdanga Palace

Galvenā ass un liepu aleja uz Kazdangas pili (foto K.Vugule, 2022)

SECRET 4

Water adds another landscape

Ūdens rada vēl citu ainavu

Reflections bring sky and trees into the scene
Atspulgi papildina ainavu ar debesīm un kokiem

An irregular shore keeps part of the view hidden
Līkumotā krasta līnija neļauj visu ieraudzīt uzreiz

The pond landscape at Olustvere
Dīķa ainava Olustverē (foto A. Tooma, 2021)

An island becomes a destination

Sala kļūst par pastaigas galamērķi

Kuphaldt reshaped the ponds and islands. Small bridges let visitors explore the water from a different angle
Kūfalts pārveidoja dīķu un salu aprises. Tiltiņi ļauj apmeklētājiem ieraudzīt ūdens ainavu no cita skatu punkta

Ponds in Olustvere Park
Olustveres parka dīķi (foto A.Tooma, 2021)

Bridge to the island at Pakruojis Manor
Pakrojas muižas tiltiņš uz salu (foto A.Spāģe, 2022)

SECRET 5/ *5.NOSLĒPUMS*

Unusual trees catch the eye
Neparasti koki piesaista skatienu

Familiar species give a park its setting
Ierastās koku sugas veido parka ainavas pamatu

A distinctive crown or unusual foliage creates an accent
Izteiksmīgs vainags vai neparasts lapojums rada akcentu

Heritage tree – sycamore (Acer pseudoplatanus)
Dižkoks – kalnu kļava (Acer pseudoplatanus) (foto K. Vugule, 2022)

Liepāja: tree as an attraction point

Liepāja: koks kā apskates objekts

A majestic or rare tree can serve as an attraction point and at the same time form the park or view around it

Iespaidīgs vai rets koks var piesaistīt apmeklētājus un kļūt par parka vai atsevišķa skata kompozīcijas centru

Juglans mandshurica, Rose Square,
Juglans mandshurica Rožu laukumā
(foto A. Spāģe, 2022)

SECRET 6/ *6.NOSLĒPUMS*

Axis in the design
Asis parka plānojumā

Design axes connect key places and give the park a clear structure
Kompozīcijas asis sasaista nozīmīgas parka vietas un piešķir plānojumam skaidru struktūru

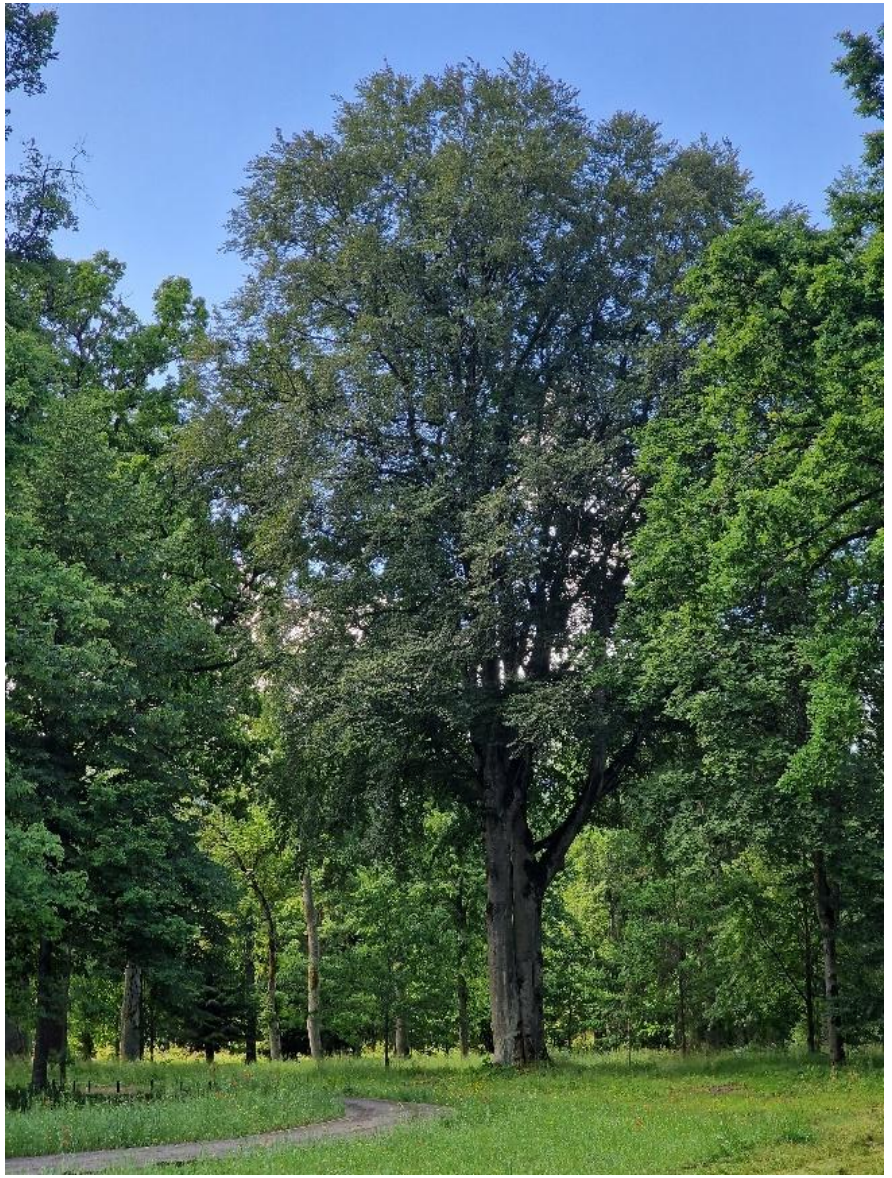
One of the compositional axes of Liepāja Seaside Park
Viena no Liepājas Jūrmalas parka kompozīcijas asīm (foto A.Spāģe, 2022)

Four questions for your next park walk

Četri jautājumi nākamajai pastaigai parkā

What does the path hide?
Where does the view end?
Which tree catches your eye?

Ko slēpj pastaigu ceļš?
Kur noslēdzas skats?
Kurš koks piesaista tavu skatienu?

Dendrological plantings in Žagarė Park
Žagares parka dendroloģiskie stādījumi
(foto N.Ņitavska, 2022)